

EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA

DOPORUČENÍ EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY

ze dne 6. října 2006

o přijetí některých opatření s cílem účinněji chránit eurobankovky proti padělání

(ECB/2006/13)

(2006/C 257/07)

RADA GUVERNÉRŮ EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 106 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na statut Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky, a zejména na článek 16 a článek 34.1 tohoto statutu,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Na základě Smlouvy a statutu jsou Evropská centrální banka (ECB) a s jejím povolením národní centrální banky členských států, na které se nevztahuje výjimka, pověřeny vydáváním eurobankovek.
- (2) Součástí tohoto úkolu je zajišťovat důvěryhodnost a kvalitu eurobankovek v oběhu, a tím nepřímo také důvěru veřejnosti v eurobankovky.
- (3) Rámec Eurosystemu pro rozpoznávání padělků a třídění bankovek podle upotřebitelnosti prováděné úvěrovými institucemi a ostatními subjekty zpracovávajícími hotovost⁽¹⁾ (dále jen „rámec“) stanoví harmonizované standardy a postupy pro navrácení bankovek do oběhu v rámci eurozóny. Má-li být kontrola pravosti a upotřebitelnosti bankovek, které mají být navraceny do oběhu, prováděna prostřednictvím strojů pro zpracování bankovek, lze k této kontrole použít pouze ty stroje, jež uspěly při zkouškách u některé z národních centrálních bank. V této souvislosti národní centrální banky nabízejí výrobčům společné testy strojů pro zpracování bankovek, které platí na celém území eurozóny a které jsou prováděny pomocí jednotných testovacích sad bankovek, jež obsahují, mimo jiné, vybrané třídy padělků eurobankovek. Tyto testy tedy nutně vyžadují dostupnost padělaných bankovek stejné třídy, a to jak pro prvotní složení jednotných sad bankovek, tak pro jejich doplnění, a tudíž i pravidelnou výměnu a přepravu těchto bankovek v rámci Evropské unie mezi národními centrálními bankami.
- (4) Čl. 4 odst. 2 nařízení (ES) č. 1338/2001 ze dne 28. června 2001, kterým se stanoví opatření nutná k ochraně eura proti padělání⁽²⁾, ukládá příslušným vnitrostátním orgánům povinnost bezodkladně poskytovat národním analytickým střediskům požadované potřebné vzorky každého typu bankovky, u níž je podezření, že se jedná o padělek, k analýze a identifikaci. Národní analytická střediska jsou kromě toho povinna zaslat ECB každý nový typ podezřelé bankovky, který odpovídá kritériím ECB, pro účely analýzy a klasifikace.

⁽¹⁾ Zveřejněno na internetových stránkách www.ecb.int.

⁽²⁾ Úř. věst. L 181, 4.7.2001, s. 6.

- (5) Povinnostmi, které čl. 4 odst. 2 nařízení (ES) č. 1338/2001 ukládá příslušným vnitrostátním orgánům a národním analytickým střediskům, nejsou dotčeny vnitrostátní trestněprávní předpisy. Uvedené povinnosti především nesmějí bránit použití nebo zadržení bankovek, u kterých je podezření, že se jedná o padělky, jako důkazu v trestním řízení. V řadě členských států toto vážným způsobem omezuje dostupnost padělaných bankovek pro národní analytická střediska a národní centrální banky, které nejsou národními analytickými středisky.
- (6) Používání strojů pro zpracování bankovek, jejich přezkušování a neustálé zdokonalování jsou prostředky, které napomáhají odhalování padělaných bankovek, a přispívají tak k uvádění eurobankovek do oběhu způsobem, jenž eurobankovky chrání proti padělání.
- (7) Je proto velmi důležité, aby s náležitým ohledem na probíhající trestní řízení byla přeprava padělaných bankovek národními analytickými středisky a národními centrálními bankami, které nejsou národními analytickými středisky, dovolena rovněž pro účely rámce.
- (8) Článek 10 Smlouvy vyžaduje, aby členské státy, včetně policejních nebo soudních orgánů, přijaly veškerá nezbytná opatření s cílem zajistit účinnost práva Společenství.
- (9) Účinná ochrana eura proti padělání je důležitou součástí práva Společenství. Úsilí zabránit padělání se týká jak Společenství na základě jeho pravomoci v oblasti jednotné měny, tak členských států na základě jejich pravomocí v oblasti trestního práva a strategie boje s organizovanou trestnou činností.
- (10) Trestní právo a pravidla trestního řízení obecně nespádají do pravomoci Společenství, s výjimkou případů, kdy je to nezbytné pro zajištění účinnosti práva Společenství. Ve všech ostatních případech může být nezbytné, aby byla přijata opatření podle hlavy VI Smlouvy o Evropské unii o policejní a soudní spolupráci v trestních věcech.
- (11) Článek 29 Smlouvy o Evropské unii stanoví, že cíle EU poskytovat občanům v prostoru svobody, bezpečnosti a práva vysokou úroveň ochrany tím, že rozvíjí společný postup členských států, se dosáhne mimo jiné sblížením trestněprávních předpisů členských států.
- (12) Odpovědnost Eurosystemu za zabezpečení důvěryhodnosti a kvality eurobankovek v oběhu vyžaduje, aby byla vypracována doporučení k některým cílům politiky, přičemž se ponechá na EU a na vnitrostátních orgánech, aby tyto cíle zvažily a přijaly vhodná opatření k jejich dosažení,

PŘIJALA TOTO DOPORUČENÍ:

1. Evropská Komise by měla zvažít předložení návrhu na rozšíření pravomoci národních analytických středisek a národních centrálních bank, které nejsou národními analytickými středisky, tak aby mohly zadržet identifikované a analyzované vzorky padělaných bankovek a současně také vyžadovat a legitimním způsobem přepravovat tyto padělané bankovky v rámci EU pro účely rámce. Především by se měl změnit čl. 4 odst. 2 nařízení (ES) č. 1338/2001 a zároveň zrušit čl. 4 odst. 3. Přínejménším by se měl změnit čl. 4 odst. 3, tak aby používání a zadržení padělaných bankovek jako důkazu v trestním řízení nebránilo plnému uplatňování čl. 4 odst. 2 s výjimkou případů, kdy s ohledem na množství a typ zadržených padělků není takové uplatňování možné.
2. I když změna nařízení (ES) č. 1338/2001 je nezbytná, aby se umožnila přeprava padělků pro účely rámce, jakož i vydávání padělků vnitrostátními orgány, mohlo by se prověřit, do jaké míry by v tomto ohledu mohl být prospěšný společný postup podle hlavy VI Smlouvy o EU. Konkrétně by se měla posoudit použitelnost čl. 31 odst. 1 písm. e) Smlouvy o EU, jelikož zajištěné padělky se používají jako důkaz v probíhajících trestních řízeních před vnitrostátními soudními orgány. Členské státy by měly zejména zajistit, aby v rozsahu, ve kterém nejsou dotčena práva podezřelého a obviněného, mohli zaměstnanci národních analytických středisek a národních centrálních bank, které nejsou národními analytickými středisky, legitimně přepravovat a zadržovat určité množství zajištěných padělaných bankovek pro účely rámce za podmínky, že tyto vzorky budou na požádání okamžitě vráceny státnímu zastupitelství či soudním orgánům.

3. Bez ohledu na to, zda budou výše uvedená opatření přijata, může dojít k tomu, že členské státy budou muset změnit své vnitrostátní právní předpisy, aby umožnily zadržení a přepravu padělaných bankovek pro účely rámce. Členské státy by především měly zvážit zrušení vnitrostátních pravidel, podle kterých musí zajištěné padělané bankovky vždy zůstat v soudních archivech, být zničeny, předány výlučně policii nebo zůstat na území státu.
4. Bez ohledu na to, zda budou výše uvedená opatření přijata, by členské státy měly zvážit podporu praktických ujednání s příslušnými národními centrálními bankami, na základě kterých se padělané bankovky těmto národním centrálním bankám poskytují pro účely rámce a uskutečňuje se jejich výměna mezi národními centrálními bankami, a to případně na základě rozhodnutí státního zastupitelství či soudních orgánů.

Toto doporučení je určeno Radě Evropské unie, Evropskému parlamentu, Komisi Evropských společenství a členským státům.

Ve Frankfurtu nad Mohanem dne 6. října 2006.

Prezident ECB
Jean-Claude TRICHET
